

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายงานผู้สอบบัญชี (Auditor's Reports) เป็นผลงานที่ผู้สอบบัญชีใช้สื่อสารผลลัพธ์ของ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานสอบบัญชี โดยมีแนวทางปฏิบัติในการจัดทำรายงานการสอบบัญชีให้ เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นผู้ที่ใช้รายงานผู้สอบบัญชีได้ทราบถึง ข้อมูล หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีได้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้ใช้เพียงจะได้รับทราบถึง ความเห็นของผู้สอบบัญชีที่ได้ให้ความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลทาง การเงินของกิจการ โดย Pearlman (1978 อ้างถึงใน ชิดา อุ่ตรพย์เจริญชัย, 2548) ได้ให้แนวคิดที่ น่าสนใจไว้ว่ารายงานของผู้สอบบัญชีนี้เป็นสัญญาณเตือนเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพกำไร (Earning Quality) ของกิจการ เนื่องจากกลุ่มคนไม่สามารถอ่านสัญญาณที่ซ่อนเร้นอยู่ในดัวเลขทางการเงิน ได้ สำหรับในด้านนักลงทุนนั้น การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของกิจการถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจาก คุณภาพกำไรของกิจการเป็นการส่งสัญญาณให้นักลงทุนทราบถึงสถานะทางการเงินที่แท้จริงของ กิจการนั้น จากแนวคิดของ Pearlman สะท้อนให้เห็นว่า รายงานของผู้สอบบัญชีถือเป็น ส่วนประกอบสำคัญในอันดับแรก ๆ ยังจะทำให้นักลงทุนนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจให้เกิด ประสิทธิภาพได้ในเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพกำไรของกิจการ โดยที่นักลงทุนควรพิจารณาบน การเงินประกอบการลงทุนอย่างถ่องถ้วนก่อนการลงทุน โดยไม่มุ่งเน้นไปที่ดัวเลขในงบกำไรขาดทุน จากงบการเงินเพียงปัจจัยเดียว เพราะงบการเงินมีข้อมูลในการตัดสินใจมาก many จำเป็นต้องศึกษา อย่างรอบคอบ นักลงทุนควรอ่านหน้ารายงานผู้สอบบัญชีหน้าแรก และพิจารณาหมายเหตุประกอบ งบการเงิน ซึ่งข้อมูลส่วนนี้ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญมากในการพิจารณาในการตัดสินใจลงทุน

ดังนั้นประ予以ชนในการใช้รายงานผู้สอบบัญชีของกลุ่มนักลงทุนอิสระ นักวิเคราะห์ หลักทรัพย์ในการนำมาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการตัดสินใจในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ และการ ลงทุนจำเป็นต้องมีความเข้าใจต่อรายงานผู้สอบบัญชีขั้นพื้นฐานในระดับหนึ่ง เพื่อให้เกิดความ เข้าใจในสิ่งที่ผู้สอบบัญชีใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารถึงสัญญาณเตือนเบื้องต้นเกี่ยวกับผลการ ดำเนินงาน สภาพคล่อง รวมไปถึงคุณภาพกำไรของกิจการ เพื่อให้เกิดประ予以ชนในวิเคราะห์ และ ตัดสินใจในการลงทุน

ในการศึกษารังนี้ยังมีปัจจัยที่สำคัญในการส่งผลต่อความเข้าใจ ความคิดเห็นที่มีต่อ รายงานผู้สอบบัญชี นั้นก็คือ การเปลี่ยนแปลงรายงานผู้สอบบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันเป็นแบบหกราย โดยที่สาขาวิชาชีพบัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลในการจัดทำมาตรฐานการสอบบัญชีให้

สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีสากล ระหว่างประเทศ (International Standards of Auditing) หรือ ISAs เป็นผลสืบเนื่องมาจากคณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Auditing and Assurance Standards Board: IAASB) ได้กำหนดครุปแบบและข้อความ ในรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแบบใหม่ เรียกว่า “รายงานผู้สอบบัญชีแบบหกวรรค” ตาม มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 700 ฉบับปรับปรุง (ISA 700: The Independent Auditor’s Report on a Complete Set of General Purpose Financial Statements) และสาขาวิชาชีพได้ จัดทำประชาพิจารณ์ร่างฉบับนี้เมื่อเดือนธันวาคม 2549 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในรอบบัญชี 1 มกราคม 2553 เป็นต้นไป (สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชปัลถัมภ์, 2552)

ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบหน้ารายงานผู้สอบบัญชีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ทำให้หน้า รายงานผู้สอบบัญชีมีรูปแบบและเนื้อหาใหม่ทั้งหมด โดยมีข้อแตกต่างกันอยู่ 3 ข้อดังนี้

1. วรรณนำของรายงานผู้สอบบัญชีแบบเดิมระบุถึงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ซึ่งรวมถึงงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ส่วนรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่ได้เพิ่มเติมสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และหมายเหตุประกอบ งบการเงิน เพิ่มเติมเข้าไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับส่วนประกอบของงบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 (ปรับปรุง 2550) เรื่องการนำเสนองบการเงิน

2. วรรณนำของรายงานผู้สอบบัญชีแบบเดิม กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้บริหารและ ผู้สอบบัญชีว่าผู้บริหารรับผิดชอบด้านความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน ส่วนผู้สอบบัญชี รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน ส่วนรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่ให้ความสำคัญใน เรื่องความรับผิดชอบของผู้บริหาร และความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี โดยแยกเป็นวรรคต่างหาก กับลักษณะ วรรคที่สอง กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้บริหาร และวรรคที่สาม กล่าวถึงความ รับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

3. โดยสรุป ต้องคำในรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่ระบุความรับผิดชอบของผู้บริหาร ไว้ ดังนี้

3.1 จัดทำและนำเสนองบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทาง การเงิน

3.2 การนำไปใช้ และการคงไว้ซึ่งการควบคุมภายในเกี่ยวข้องกับการจัดทำและการ นำเสนองบการเงินอย่างถูกต้องตามที่ควร โดยปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญ ไม่ว่าเนื่องจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด (รายงานผู้สอบบัญชีแบบสามวรรค ไม่มี ถ้อยคำนี้)

3.3 การเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม

3.4 การจัดประเมินผลการทางบัญชีโดยสมเหตุสมผลตามสถานการณ์

จากรายความรับผิดชอบของผู้บริหาร จะเห็นว่าถือยกได้ก่อตัวถึงความรับผิดชอบมากขึ้นทั้ง ๆ ที่ความรับผิดชอบทั้งหลายทั้งปวงตามวรรคนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว (สาขาวิชาชีพบัญชีฯ, 2551)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ต้องการศึกษาความเข้าใจ ความคิดเห็นต่อหน้ารายงานผู้สอบบัญชี และงบการเงินที่แสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชี รวมไปถึงรูปแบบของหน้ารายงานผู้สอบบัญชีแบบหกรายค์ ในกลุ่มนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น Foster (1992) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ ประสบการณ์ (Experiences) และระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value System and Judgement) และ สิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ ระดับการศึกษามีอิทธิภาพต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับค่านิยมและทัศนคติ ซึ่งคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการตัดสินใจระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางหนึ่ง ทฤษฎีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือสิ่งใหม่ ๆ ของ Roger and Henry (1998) กลุ่มตัวอย่างผู้มีการศึกษาหรือพื้นความรู้สูงจะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ได้รวดเร็กว่าผู้มีพื้นความรู้ต่ำ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความเข้าใจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของหน้ารายงานผู้สอบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงของหน้ารายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่ที่จะมีการประกาศใช้ในรอบปี 2553 เป็นต้นไป ของกลุ่มนักลงทุนอิสระในห้องค้าหลักทรัพย์ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการตั้งพิสูจน์สมมติฐานต่อไป

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจสามารถเข้าใจในรูปแบบรายงานผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้อแตกต่างจากหน้ารายงานผู้สอบบัญชีระหว่างแบบสามวรรค กับแบบหกรายค์ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจต่อหน้ารายงานผู้สอบบัญชีที่จะนำมาใช้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาความเข้าใจของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชีในปัจจุบัน

2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็น ของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชีในปัจจุบัน (แบบสามวรรค) และรายงานผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ (แบบหกวรรค)

3. เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีผลกระทำต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชี

4. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีต่อสภาวะชีพฯ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจต่อรูปแบบของรายงานผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ (แบบหกวรรค)

สมมติฐานของการวิจัย

ในปัจจุบันนอกเหนือจากที่นักวิเคราะห์จะใช้ในการเงินในการวิเคราะห์แล้ว ให้ข้อมูลแก่นักลงทุนแล้ว นักวิเคราะห์ลักษณะที่มีการนำรายงานผู้สอบบัญชีมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์และให้ข้อมูลแก่นักลงทุนอีกด้วย เพื่อช่วยให้นักลงทุนมีการตัดสินใจได้ดีขึ้น ดังนั้น นักวิเคราะห์ที่จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในรายงานผู้สอบบัญชี รวมถึงความมีทักษะ ประสบการณ์ และความสามารถเฉพาะทางในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อรายงานของกิจการ ซึ่งในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า นักวิเคราะห์ลักษณะที่มีความรู้ความเข้าใจในรายงานผู้สอบบัญชีมากกว่า นักลงทุโนิสระ จึงเป็นที่มาของสมมติฐานดังนี้

H₁: นักลงทุโนิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีความเข้าใจ ต่อรายงานผู้สอบบัญชี ในปัจจุบัน แตกต่างกัน

คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Auditing and Assurance Standards Board: IAASB) ได้กำหนดรูปแบบและข้อความในรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแบบใหม่เรียกว่า “รายงานผู้สอบบัญชีแบบหกวรรค” ตามมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 700 ฉบับปรับปรุง (ISA 700: The Independent Auditor’s Report on a Complete Set of General Purpose Financial Statements) และสาขาวิชาชีพบัญชี ๑ ได้จัดประชาพิจารณ์ร่างฉบับนี้ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2549 และจะมีการประกาศใช้ในรอบบัญชี ปี พ.ศ.2553 เป็นต้นไป ส่งอาจถึงผลแก่นักลงทุโนิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีการนำรายงานผู้สอบบัญชีมาใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจลงทุน จึงเป็นที่มาของสมมติฐานดังนี้

H₂: นักลงทุโนิสระ และนักวิเคราะห์ลักษณะที่มีความคิดเห็นต่อรายงานผู้สอบบัญชี ในปัจจุบัน (แบบสามวรรค) และรายงานผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ (แบบหกวรรค) แตกต่างกัน

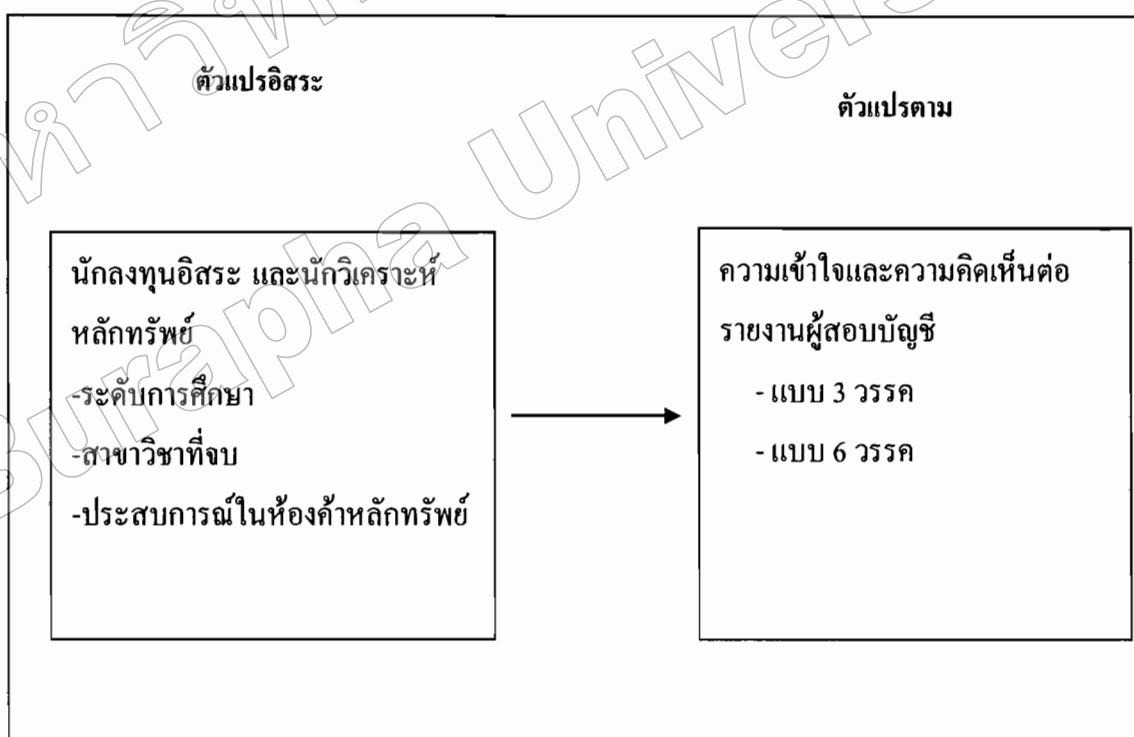
นอกจากนี้ความเข้าใจ และความคิดเห็นในรายงานผู้สอบบัญชีของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ อาจขึ้นอยู่กับลักษณะประชากรศาสตร์ เช่น ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบ ตลอดจนประสบการณ์ในห้องค้าหลักทรัพย์ ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นที่แตกต่าง จึงเป็นที่มาของสมมติฐานดังนี้

H_{3.1}: ระดับการศึกษามีผลต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นในรายงานผู้สอบบัญชีของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ แตกต่างกัน

H_{3.2}: สาขาวิชาที่จบมีผลต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นในรายงานผู้สอบบัญชีของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ แตกต่างกัน

H_{3.3}: ประสบการณ์ในห้องค้าหลักทรัพย์มีผลต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นในรายงานผู้สอบบัญชีของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงความเข้าใจของนักลงทุนอิสระในห้องค้าหลักทรัพย์ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชีในปัจจุบัน
2. ทราบถึงความคิดเห็นของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (แบบสามวรรค) และรายงานผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ (แบบหกวรรค)
3. ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เช่น ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบ และประสบการณ์ในห้องค้าหลักทรัพย์ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเข้าใจ และความคิดเห็นที่มีต่อรายงานผู้สอบบัญชี
4. ทราบถึงความคิดเห็นของนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ที่มีต่อสภาวิชาชีพฯ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจต่อรูปแบบของรายงานผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ (แบบหกวรรค)
5. เพื่อให้สภาวิชาชีพนับัญชี ได้เลื่อนถึงความสำคัญของรายงานผู้สอบบัญชี ที่นักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์นำมาใช้พิจารณาในการลงทุน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้งบการเงินขนาดใหญ่ เพื่อทำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจต่อกลุ่มผู้ใช้งบการเงินเหล่านี้ ให้มากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษากลุ่มประชากรที่เป็นผู้ใช้รายงานผู้สอบบัญชีและการเงินในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน การประเมินความเสี่ยง ฐานะทางการเงิน รวมไปถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการ โดยตรง คือกลุ่มนักลงทุนอิสระ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์เท่านั้น ไม่ได้ศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้งบการเงินกลุ่มนื่นตามที่แม่บทการบัญชีระบุไว้ โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงกลุ่มที่ใช้งบการเงินเพื่อการตัดสินใจในการลงทุน โดยตรง หรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่นการประเมินหลักทรัพย์ที่ถืออยู่ว่ามีความเสี่ยงจากการลงทุน หรืออื่นๆ โดยดูปัจจัยพื้นฐานของกิจการ เช่นความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการผลิตสินค้าเพื่อขายหรือบริการ ความสามารถในการจ่ายภาษี และการกำกับดูแลการดำเนินงานของกิจการ ให้มีความโปร่งใส และแนวโน้มความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจของกิจการ

ข้อจำกัดของการวิจัย

- การศึกษาข้อมูลที่ทำการสำรวจเฉพาะนักลงทุนอิสระในห้องค้าหลักทรัพย์ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น
- ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนั้นผลของงานวิจัย จะมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

รายงานผู้สอบบัญชี (Auditor's Reports) หมายถึง การติดต่อสื่อสารอย่างเป็นลายลักษณ์ อักษรเกี่ยวกับการกระทำและข้อสรุปของผู้สอบบัญชีไปยังผู้ใช้ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ นักลงทุน หน่วยงานราชการ และบุคคลทั่วไป หรือหมายถึงผลงานขั้นสุดท้ายของผู้สอบบัญชีเพื่อให้ได้ ข้อสรุปเกี่ยวกับความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือได้ในงบการเงินของกิจการเพื่อเป็นประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้อย่างถูกต้อง

ผู้สอบบัญชี หมายถึง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็น ต่องบการเงินที่ได้ตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) ทำหน้าที่เป็น ศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์เอง ไม่ได้ทำหน้าที่ซื้อขาย หลักทรัพย์โดยตรงแต่จะควบคุมคุณภาพให้การซื้อขายหลักทรัพย์ดำเนินไปอย่างมีระเบียบคล่องตัว โปร่งใสและยุติธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจ แก่ผู้ลงทุน และส่งเสริมให้เกิดการระดมเงินออมจาก ประชาชน ไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม

(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

ห้องค้าหลักทรัพย์ (Brokers) หมายถึง บริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์ที่ได้จดทะเบียน โดยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ และได้รับการคัดเลือกแล้ว มีชื่อเรียกเป็นทาง การว่าบริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เป็นตัวกลางซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่นัก ลงทุนอิสระ ที่เข้ามาใช้บริการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นักลงทุนอิสระ (Investor) ผู้ที่เข้ามาใช้บริการในการซื้อขายหลักทรัพย์ให้ห้องค้า หลักทรัพย์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของตลาดหลักทรัพย์ โดยผู้ลงทุนอาจเป็นประชาชน ทั่วไปหรือนิติบุคคล ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่เข้ามาซื้อขายหลักทรัพย์โดยหวัง ผลตอบแทนในรูปของกำไรจากการซื้อขาย (ผู้ลงทุนระยะสั้น) หรือคาดเดียว และเงินปันผล (ผู้ลงทุนระยะยาว)

นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (Financial Analysts) หมายถึง เจ้าหน้าที่การตลาด เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการลงทุนแก่นักลงทุนอิสระ โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยขั้นพื้นฐานของสภาพการดำเนินกิจการ การประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ของกิจการ ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำแนะนำในการตัดสินใจลงทุนแก่นักลงทุนอิสระ ในหลักทรัพย์ของกิจการที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย